

Skattaserkønur:

Ov lætt at fáa skattin strikaðan

-Tað er ein av orsøkunum til stóru eftirstøðurnar, heldur ein skattakønur. Skattaftirstøðan er í dag 333 milliónir

Umframt tær umleið 30 milliónir, sum eru falnar til gjaldingar í samband við meirvirðisgjald, og tær stívliga 47 milliónir, sum vinnurekandi skylda landskassanum í tolli, høvdu tær 333 milliónir, sum fólk skylda landskassanum í skatti, komið væl við í skjótt skrállótta landskassanum.

Men so er ikki. Fyri tað fyrsta eru allar hesar fleiri enn 400 milliónir enn ikki komnar í landskassan og fyri tað næsta kemur bert ein partur hagar. Ein størri ella minni partur av meirvirðisgjaldinum má strik-

ast, kanska einar 12 milliónir. 17,7 milliónir í samband við tollkreditur eru virðisleysar og koma ikki inn, og soleiðis er eisini við teimum 200 milliónunum í skatti sum ongantíð finna leiðina í landskassan.

Ov lætt at sleppa undan

Av teimum útistandandi 333 milliónum skattakrónur eru 18,7 prosent B-skattur, 36,1 prosent frestandi skattur, 17,7 prosent partafelagsskattur og rentan er so stórur partur sum 27,5 prosent.

Tað hevur mangan verið sagt, at skattamyndugleikarnir hava ikki nóg stóra orku til at røkja eina nóg góða innkrevjing. Tað er helst so, men ein skattakønur, Sosialurin tosaði við, heldur ein stóra orsök til alt ov stóru eftirstøðuna vera, at ov lætt er hjá fólki at fáa skattin strikaðan, -fyri ikki at tala um rentuna.

Minking í skattinum

Hin skattakøni heldur, at skal landskassin, -og fyri alt

tað kommunukassarnir eisini, gera sær nakra vón um at fáa skattin inn, má annað skinn takast um bak. Millum annað við neyvari innkrevjing, so fólk als ikki fáa møguleika at koma so álvarsliga í eftirstøðu sum talan er um í dag.

Nevnast kann, at hálvannaðhundrað fólk skylda helmingin av tí, sum er útistandi í skatti.

Skattakøni minnr eisini á tað alsamt minkandi skattaíntøkuna ár um ár. Í 1988

fekk landskassin 1083 milliónir inn í skatti. Í 1992 var skattaíntøkan hjá landskassanum 874 milliónir. Umleið 20 prosent minni eftir fyra árum.

Nógvur skattauppgávur koma inn, men tað verður eisini ein stórur partur, sum bert eru pengar á pappírnum. Savnsmynd: Kalmar tór.

Kommunalt innlit í skuldaralistan

Stórir fyrimunur bæði fyri land og kommunur

-At kommunurnar nú fáa at vita hvør skyldar skatt hevur nógv at siga, sigur býráðsskrivarin í Havn sum heldur, at skipanin átti at komið fyri mongum árum síðani

Tað hevur stóran týðning, bæði fyri land og kommunur, at kommunurnar nú fáa møguleika at siggja hvør skyldar skatt í síni kommunu.

Tað heldur Jens M. Poulsen, sum er býráðsskrivarin í Havn. Hann sigur, at hendan skipanin átti at verið komin í gildi fyri mongum árum síðani. Helst longu tá landið yvirtók alla skattaínnkrevjingina.

Frannanundan var tað so, at landið kravdi inn landskattin og kommunur sín part. Jens M. Poulsen sigur, at landið hevur ikki maktað at havt eina nóg góða innkrevjing, men nú skuldi verið betri.

Spurður um rættast er at venda aftur til at kommunurnar sjálvar krevja inn sín part av skattinum sigur Jens M. Poulsen, at tað er neyvan tað rétta.

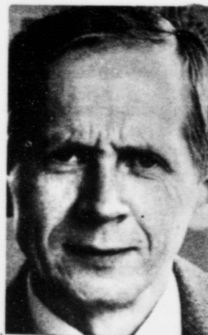
-Stórir partur av tí Lúkingarráðið ger, er í lagi, men ein partur av innkrevjingini kundi verið betur. Hann heldur, at lokala lúkingardeildin í Havn kann styrkja um innkrevjingina saman við Toll- og Skattstovuni. Býráðsskrivarin sigur, at Toll- og Skattstovan liggur ov langt frá borgaranum at innkrevjingin kann vera nóg góð. Í so máta hava lokalu myndugleikarnir betri tamarhald á viðurskiftinum.

Taklið vinnuloyvið

Eisini Jens M. Poulsen heldur, at skattaftirstøðurnar eru ov stórar. Hann heldur tað vera heilt burturvið, at myndugleikarnir ikki hava møguleika til at taka vinnuloyvi frá fyrirkomandi, sum ikki halda sínar skyldur móttvegis tí almenna, millum annað í samband við meirvirðisgjaldið, soleiðis sum gjort verður í øllum okkara grannalondum og í siviliseraða partinum av heiminum, sum hann tekur til.

Býráðsskrivarin heldur onga orsök vera at lýsa lógir og reglur, um hesar ikki verða hildnar.

tór.

Jens M. Poulsen, býráðsskrivarin við einum herðaklappi til landsstýrið. Mynd: Kalmar

Uppgerð av fíggjarogrnaravgjaldi og rentuavgjaldi

Sambært lótingslóg nr. 192 frá 10. desember 1993 um rentuavgjald og fíggjarogrnaravgjald, eru øll sum hava fulla skattskyldu, og sum hava skattligan heimstað í Føroyum avgjaldsskyldug av ognarvinningi av ogn innistandandi í útlandskum peningastovnum og av virðisbrøvum teirra.

Fyri at knna gera upp rentuavgjald av ognarvinningi og fíggjarogrnaravgjald av virðisbrøvum, skal Toll- og Skattstovan frá tí avgjaldsskylduga hava eitt yvirliit, sum greitt vísir inniogn og rentutílskriving í útlandskum peningastovnum, og eitt yvirliit, sum vísir virðisbrævaognina.

Til endamálið hevur Toll- og Skattstovan gjørt skjól til uppperð av ogn innistandandi í útlandskum peningastovnum og til uppperð av virðisbrøvum.

Uppgerðirnar liggja frammi á øllum peningastovnum og posthúsum. Eisini kunnu avgjaldsskyldug fáa uppperðirnar við at venda sær til Toll- og Skattstovuna í tí øki tey hava bústað.

Uppgerðirnar skulu sendast Toll- og Skattstovuni aftur, sum so roknað avgjaldið og krevur tað inn við rokning.

Nærri verður lýst í bløðunum nær uppperðirnar skulu vera Toll- og Skattstovuni í hendi.

**Toll- og Skattstovan
Stýrið**